

Ympäristölupa, maa-aineksen läjitysalue, Pahkakosken energia Oy, Pahkakoski, li

OULYMP 23.11.2023 § 86
1945/11.01.00/2023

Asia

Pahkakosken energia Oy:n ympäristölupahakemus pilaantumattomien ylijäämämaiden läjittämiseen lin kunnan Pahkakoskelle kiinteistöllä Pääksniemi 139-401-150-192.

Päätös sisältää ratkaisun ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesta hakemuksesta toiminnan aloittamiseksi mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Hakija

Pahkakosken energia Oy
Unioninkatu 30
00100 Helsinki
y-tunnus: 2735396-5

Luvan hakemisperuste

Toiminta on ympäristölupavelvollista ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 § 1 momentin ja liitteen 1 taulukon 2 kohdan 13 alakohdan f perusteella (jätteen ammattimainen tai laitostyöläinen käsittely).

Toimivaltainen viranomainen

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on toimivaltainen viranomainen ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 2 §:n kohdan 12 alakohdan a mukaisesti, kun kyseessä on alle 50 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle mitoitettu maankaatopaikka. lin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Oulunkaaren ympäristölautakunta.

Asian vireilletulo

Hakemus on saapunut Oulunkaaren ympäristöpalveluille 16.5.2023. Hakemusta on täydennetty kiinteistönnumeron, toiminta-alueen koordinaattien, työkalujen säilytyksen, läjitettävän maa-aineksen ja turpeen arvioitun määrän, aikataulun, toiminnan kulun kaavion, sekä häiriötilanteiden osalta 10.8.2023.

Toiminta ja sijainti

Läjitustoiminta sijoittuu kiinteistölle 139-401-150-192 Pääksniemi. Kiinteistö on vuokrattu Pahkakosken Energia Oy:lle, minkä lisäksi Pahkakosken Energia Oy:llä on kiinteistöllä erillinen läjitustoiminnan mukaista toimintaa koskeva käyttöoikeussopimus luvanvaraiselle toiminnalle. Läjitysalueen keskipisteen koordinaatit ovat N: 7244466, E: 456869 (ETRS-TM35FIN).

Pahkakosken Energia Oy suunnittelee tuulivoimapuiston rakentamista Oulun kaupungin Yli-lin Pahkakoskelle. Tuulivoimapuiston alueelle on suunniteltu rakennettavaksi yhteensä 30 tuulivoimalaa. Alueen maaperässä on todettu esiintyvän potentiaalisesti happamia sulfaattimaita (AFRY Finland Oy, 2022). Potentiaaliset happamat sulfaattimaat tulee poistaa rakennettavien tuulivoimaloiden maaperästä, koska ne voivat hapettuessaan haurastuttaa voimaloiden teräsbetonirakenteita. Maaperästä poistetut potentiaalisesti happamat sulfaattimaat voivat myös hapettuessaan aiheuttaa hapanta ja metallipitoista valumaa alapuolisiin vesistöihin. Tämän takia niiden läjitys on suunniteltava ja toteutettava siten, etteivät ne pitkänkään ajan kuluessa aiheuta haittaa ympäristölle.

Yhtiö hakee ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaista ympäristölupaa sekä aloituslupaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta tuulivoimapuiston alueella tehtävälle happamien sulfaattimaiden läjitykselle.

Maaperästä poistettavaa potentiaalisesti hapanta sulfaattimaata on hankealueella yhteensä n. 26 000 m³ (n. 44 000 t) ja se jakaantuu 19 tuulivoimalan alueelle. Hankealueella tehdään maarakennustöitä myös nostoalueilla ja uusilla, perustettavilla tiealueilla. Kyseisten alueiden maaperässä potentiaalisia happamia sulfaattimaita esiintyy ainoastaan syvemmissä maakerroksissa, jolloin kyseiset alueet eivät altistu hapettumiselle maarakennustöiden yhteydessä, eikä maanpoisto näin ollen ole tarpeellista kyseisillä alueilla.

Suunnitellun läjitysalueen pinta-ala on n. 1,4 ha ja se sijaitsee tuulivoimapuiston alueella. Läjitysalue perustetaan alueelle, joka on suurimmaksi osaksi suota. Lisäksi läjitysalueen välittömään läheisyyteen sen länsipuolelle perustetaan varaläjitysalue, joka on laajuudeltaan n. 2 ha. Varaläjitysalueelle sijoitetaan tuulivoimapuiston alueelta poistettavaa turvetta sekä potentiaalista hapanta sulfaattimaata, mikäli sitä kertyy arvioitua 26 000 m³:ä enemmän. Turvetta on arvioitu kertyvän läjitettäväksi enimmillään n. 48 000 m³ (n. 53 000 t). Molempien läjitysalueiden rakenteet on suunniteltu niin, että ne estävät hapen pääsyn läjitettyyn happamaan sulfaattimaahan ja siten happaman sulfaattimaan hapettuminen estyy.

Toiminnasta aiheutuu tavanomaista rakennustyöstä aiheutuvaa melua lähialueella. Kesäaikana voi aiheutua vähäistä, lähinnä maa-aineksen kuljetusliikenteestä johtuvaa pölyämistä paikallisesti. Melun ja pölyn vaikutukset rajautuvat työmaa-alueiden läheisyyteen. Läjitys toteutetaan Ympäristöministeriön julkaisemassa oppaassa "Happamien sulfaattimaiden kansallinen opas rakennushankkeisiin" (2022) esitettyjen periaatteiden mukaisesti, ja alueelta lähtevien vesien laatua tarkkaillaan sulan maan aikana kerran kuukaudessa.

Alueelle ei sijoitu yllä kuvatun tuulivoimapuiston lisäksi muita toimintoja.

Luvat ja sopimukset

Tuulivoimapuistolle on tehty ympäristövaikutusten arviointimenettely (YVA) vuosina 2015-2017. Tuulivoimapuiston rakentaminen ei vaadi ympäristölupaa.

Muut tuulivoimapuistolle haetut ja myönnetyt luvat on esitetty taulukossa:

Lupa	Lupanumero	Päätöspvm.
Liittymälupa maantiehen	PIRELY/18023/2022	27.1.2023
Kiviainesten ottolupa	-	haettu
Rakennuslupa	23-0020-R	3.3.2023
Rakennuslupa	23-0021-R	3.3.2023
Lentoestelupa	TRAFICOM/21697/05.00.16.00/2023	3.3.2023
Nauruanjojen vesilupaharkinta	POPELY/2806/2022	16.11.2022

Nauruanjojen vesilupaharkinnan mukaan toiminnalle ei tarvita vesilain mukaista lupaa.

Tässä hakemuksessa käsiteltävälle happamien sulfaattimaiden läjitykselle ei ole haettu aiempia lupia.

Kiinteistöstä, jolle läjitystoiminta sijoittuu, on solmittu maanvuokrasopimus toiminnanharjoittajan ja maanomistajan välillä. Muut tuulivoimapuiston alueelle sijoittuvat kiinteistöt on niin ikään vuokrattu tai hakijan omistuksessa.

Alueen kaavoitustilanne ja ympäristö

Suunniteltu tuulivoimapuisto ja sen alueelle sijoittuva, tätä hanketta koskeva läjitysalue sijaitsevat Oulun kaupungin alueella sijaitsevan lin kunnan Pahkakoskella. Suunniteltu läjitysalue sijoittuu jokseenkin kaavoitetun tuulivoimapuiston keskelle. Läjitysalueen sijainti on n. 12 kilometriä Yli-lin keskustasta kaakkoon. Iijoki virtaa noin 2 kilometrin päässä läjitysalueesta. Korkeustasoltaan alue sijoittuu n. 55–130 m merenpinnan yläpuolelle. Tuulivoimapuiston pinta-ala on yht. n. 2550 ha.

Lähimmät vapaa-ajanrakennukset sijaitsevat Iso-Orastinjärven rannalla ja Iijoen rannalla n. 3 km:n etäisyydellä hankealueesta. Lähin vakituinen asuinrakennus sijaitsee Iijoen rannalla n. 4,2 km:n etäisyydellä hankealueesta.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavat ohjaavat yleiskaavoitusta. lin kunnan aluetta koskien on laadittu seuraavat maakuntakaavat:

Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava, joka on hyväksytty maakuntavaltuustossa 11.6.2003 ja vahvistettu ympäristöministeriön päätöksellä(YM3/5222/2003) 17.2.2005.

1. vaihemaakuntakaava on hyväksytty 2.12.2013 ja vahvistettu ympäristöministeriössä 23.11.2015.
2. vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 7.12.2016.
3. vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 11.6.2018 (lainvoimainen 17.1.2022).

Maakuntakaavojen yhdistelmäkartassa (Pohjois-Pohjanmaan liitto, 2018) on osoitettu hankealueen lähiympäristöön mm. seuraavia toimintoja:

- Energihuollon alue
- Tuulivoimaloiden alue
- Turvetuotantoon soveltuva alue
- Poronhoitoalue
- Matkailupalvelujen keskus
- Luonnonsuojelulain nojalla suojeltavaksi tarkoitettu suoalue
- Ohjeellinen pääsähköjohto (400 kV)
- Pääsähköjohdon yhteystarve
- Muinaismuistokohde

Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan laatiminen on käynnistetty 11.10.2022. Kaavan laatiminen on ohjelmoitu toteutettavaksi vuosina 2021–2023 (lin kunta 2022).

Pahkakosken tuulivoimapuiston osayleiskaava on hyväksytty lin kunnanvaltuustossa 16.4.2018. Pahkakosken tuulivoimapuiston yleiskaava on laadittu maankäyttö- ja rakennuslain 77 a §:n tarkoittamana oikeusvaikutteisena yleiskaavana. Yleiskaavaa voidaan käyttää yleiskaavan mukaisten tuulivoimaloiden rakennusluvan myöntämisen perusteena tuulivoimaloiden alueella (tv-alueilla). Yleiskaavalla mahdollistetaan enintään 30 tuulivoimalan muodostama tuulivoimapuisto. Tuulivoimapuisto koostuu tuulivoimalaitoksista perustuksineen, tuulivoimalaitoksia yhdistävistä teistä, voimaloita yhdistävistä maakaapeleista sekä sähköverkkoon liittymistä varten tarvittavasta sähköasemasta ja 110 kV voimajohdosta. (FCG Oy 2018).

Kierikin osayleiskaava-alue sijaitsee välittömästi kunnanrajan Oulun kaupungin puolella Pahkakosken ja Yli-lin välisellä alueella noin 1,2 km etäisyydellä hankealueesta pohjoiseen. Osayleiskaava on vahvistettu 31.5.2001. (FCG 2016)

Hankealuetta ympäröi myös Uuden Oulun yleiskaava, jonka Oulun kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 18.4.2016.

Pahkakosken tuulivoimapuiston alueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole voimassa olevia asemakaavoja. Lähin rantakaava on Iso Orastinjärven rantakaava, joka on vahvistettu Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksessa 21.1.1998.

Pahkakosken alue on hyvin tasaista ja alavaa. Alueen maisemaa hallitsevat loivapiirteiset mäntykankaat ja laajat suot. Tuulivoimapuiston alueen kallioperässä vallitsevana esiintyy granodioriittia. Alueen

länsiosassa esiintyy lisäksi mafista vulkaniittia ja grauvakkaa. (FCG Oy 2016).

GTK:n maaperäkartta-aineiston (GTK 2023) 1:200 000 Pahkakosken tuulivoimapuiston alueen maaperä koostuu enimmäkseen sekalajitteisesta maalajista sekä paksuista turvekerroksista (yli 0,6 m). Karkearakeista maalajia esiintyy tuulivoimapuistoalueen lounaisreunalla Nauruanojan varrella sekä alueen itäosassa.

Suomessa hienojakoiset rikkipitoiset sulfidisedimentit ovat pääosin kerrostuneet viime jääkauden jälkeisten järvi- ja merivaiheiden aikana. Happamia sulfaattimaita tavataan koko Suomen rannikkoalueella. Pahkakosken tuulivoimapuisto sijoittuu alueelle, joka on ollut osittain jääkauden jälkeisen Litorinamerivaiheen peittämänä (Ympäristöministeriö 2022). Rannikkoalueen Litorinameren aikaisten sedimenttien lisäksi rikkipitoista maaperää voi esiintyä myös sulfidisen kallioperän, kuten mustaliuskeiden alueella myös sisämaassa. Nämä ovat tyypillisesti karkearakeisempia kuin Litorinasedimentit. Pahkakosken tuulivoimapuistoa lähin mustaliuskejakso sijaitsee n. 5 km tuulivoimapuiston pohjoisrajasta luoteeseen. Kyseisen mustaliuskejakson vaikutus ulottuu todennäköisesti myös tuulivoimapuiston alueelle.

Alueen happamiin sulfaattimaihin liittyvän tutkimuksen mukaan (AFRY 2022) tutkimuspisteiden alueen maaperässä esiintyy enimmäkseen hiekkamoreenia ja siltistä hiekkamoreenia. Läjitysalueen läheisyydessä ei sijaitse pohjavesialueita. Lähin luokiteltu pohjavesialue on Somerovaara (11973002), joka sijaitsee n. 7,5 km:n etäisyydellä läjitysalueesta etelään. Alue on luokan I pohjavesialue. Somerovaaran maa-aineksen vedenläpäisevyys on yleisesti ottaen heikko ja pohjaveden päävirtaussuunta lienee luoteeseen. Pohjavesialueella sijaitsee yksi vedenottamo, jonka pohjavesi on laadultaan hyvää, mutta hiukan hapanta. (FCG 2016)

Karttatarkastelun perusteella hankealueella tai se läheisyydessä ei sijaitse lähteitä. Lähin lähde sijoittuu Sammakkolammen kaakkoispuolelle, n. 3,3 km:n etäisyydelle hankealueesta.

Hankealue sijoittuu Oulujoen-lijoen vesienhoitoalueelle ja lijoen vesistöalueen lijoen alaosan alueelle (61.1). Läjitysalueen sijainti on Nauruanjoen 2. jakovaiheen valuma-alueella (61.17).

Hankealueen läheisyydessä ei sijaitse järviä tai täysin luonnontilaisia pienvesiä. Lähin pienvesiin lukeutuva muodostuma on umpeenkasvanut Sammakkolampi, joka sijaitsee n. 2,5 kilometriä hankealueesta eteläkaakkoon. Lähimmät järvet ovat Iso Orastinjärvi noin 2,8 kilometriä ja Pikku-Orastinjärvi noin 4,5 km hankealueesta lounaaseen sekä lähes umpeenkasvanut Ala-Koutuanjärvi n. 4 km hankealueesta itäkaakkoon. Lähimpien lampien ja järvien ekologista tilaa ei ole luokiteltu. Lähialueen melko tiheän ojaverkoston uomat laskevat pohjoiseen kohti lijokea Koutuanojaa ja Nauruanojaa pitkin. lijoen alaosa on luokiteltu pintavesityypiltään erittäin suuriin turvemaiden jokiin. Sen ekologinen tila on tyydyttävä ja kemiallinen tila hyvä. (FCG Oy 2016)

Tuulivoimapuiston lähistöllä ei sijaitse Natura-alueita eikä muita luonnonsuojelualueita. Hankealuetta lähimpänä sijaitsevat Natura-alueet ovat Poikainlammit-Karhusuon Natura-alue (FI1100400), joka sijoittuu noin 7,5 km hankealueesta lounaaseen ja Hirvisuon Natura-alue (FI1103830), joka sijoittuu noin 8 km hankealueesta kaakkoon. (FCG Oy 2016) Tuulivoimapuiston lähimmät luonnonsuojelualueet ovat Ryttilän luonnonsuojelualue Nauruanjoen varressa n. 2,2 km etäisyydellä hankealueesta, Luisansuon luonnonsuojelualue (YSA206342) noin 4,5 km etäisyydellä hankealueen koillispuolella ja Hirvisuon soidensuojelualue (SSA110087) noin 4,6 km etäisyydellä tuulivoimapuiston kaakkoispuolella. Poikainlammit-Karhusuon luonnonsuojelualueet (YSA117743 ja YSA117766) sijaitsevat samannimisellä Natura-alueella noin 5,1 km etäisyydellä tuulivoimapuistosta. (FCG Oy 2016).

Tuulivoimapuiston lounaispuolelle sijoittuu myös Uuden Oulun yleiskaavassa osoitettu luonnon ydinalue, joka on laaja suoluontoa huomioiva kokonaisuus. Siihen kuuluvat mm. Poikainlammit-Karhusuon Natura-alue, Leväsuu-Isosuon SL-1 -merkinnällä maakuntakaavassa osoitetut alueet sekä laajemmin Hirvisuon alue. (FCG Oy 2016)

Läjitysalueen pohjois- ja koillispuolella, n. 100 m:n etäisyydellä sijaitsee luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue (luo-1). Lisäksi läjitysalueen ympäristöön, sen pohjois-, etelä- ja itäpuolelle sijoittuu muita luo-1-alueita. Nämä sijaitsevat kuitenkin kauempana läjitysalueesta. Luo-1-alueet ovat on suoalueita. Kaavamerkinnän selityksen mukaan alueiden suunnittelussa ja toteutuksessa on otettava huomioon kyseisen alueen luontoarvot ja alueen luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeän luonteen turvaaminen. Metsälain 10§:n mukainen suoelinympäristö sijaitsee n. 550 m hankealueesta koilliseen. Lisäksi Metsälain 10§:n mukaisia arvokkaita elinympäristöjä sijoittuu Nauruanjoen varrelle, n.3 km:n päähän hankealueesta. Nämä ovat tyypiltään pienvesistöjen välittömiä lähiympäristöjä ja reheviä lehtolaikkuja.

Edustavin ja laajin luonnontilaisen kaltainen suoalue hankealueen lähistöllä on Pirttiharjunsuo, joka on aapasuon ja viettokeitaan välityyppiä. Hankealueen lähialueelle sijoittuvat huomionarvoiset pienvedet, Nauruanoja ja Koutuanoja, ovat havumetsävyöhykkeen turvemaiden puroihin luokiteltavia ojia. Molemmat ovat uomaltaan pääosin luonnontilaisia, mutta niihin on johdettu runsaasti metsien ja soiden kuivatusoja. Ojat ovat vedeltään tummia ja humuspitoisia. Alueen virtavedet rikastuttavat talousmetsien olosuhteita lajiston elinympäristöinä, mutta niiden varsille ei sijoitu erityisen edustavia ja laajoja puustoisia luontokohteita. (FCG Oy 2016).

Toiminnan kuvaus

Yleiskuvaus toiminnasta

Pahkakosken Energia Oy on Ilmatar Energy Oy:n omistama yhtiö, joka tuottaa sähköä vesi- ja tuulivoimalla. Ilmatar Energy Oy on vuonna 2011 perustettu uusiutuvaan energiaan keskittyvä kotimainen energiayhtiö ja itsenäinen sähköntuottaja. Ilmatar Energy Oy:n liiketoiminta-alueita ovat uusiutuvan energian ja erityisesti tuuli- ja aurinkovoimahankkeiden kehittäminen, rakentaminen, tekninen ja kaupallinen hallinta sekä sähkön myynti kuluttajille ja yritysasiakkaille.

Ilmatar Energy Oy:n omistavat sen perustajat, yksityiset sijoittajat, Omnes Capitalin hallinnoimat rahastot ja yhtiön johto.

Konserniin kuuluvat useat hankekehitysyhtiöt sekä teknisestä ja kaupallisesta hallinnoinnista vastaava Ilmatar Service Oy. Ahvenanmaalla merituulivoimaa kehittää Ilmatar Offshore AB ja Ruotsissa aurinkovoimahankkeita Ilmatar Solar AB.

Ilmatar Energy Oy:n omistuksessa oleva Pahkakosken Energia Oy suunnittelee lin kunnan alueelle sijoittuvaa 30 tuulivoimalasta muodostuvaa tuulivoimapuistoa. Suunnitellun tuulivoimapuiston kokonaisteho on enintään noin 210 MW. Tuulivoimapuisto koostuu tuulivoimalaitoksista perustuksineen, niitä yhdistävistä maakaapeleista ja teistä sekä jo rakennetusta 110 kV ilmajohdosta ja siihen liitetystä sähköasemasta, joiden avulla hankealueella tuotettu sähkö siirretään Fingrid Oyj:n Isokankaan sähköasemalle. (FCG Oy 2016).

Osalla perustettavien tuulivoimaloiden sijaintipaikoista ja voimaloiden nostoalueista maaperässä esiintyy potentiaalista hapanta sulfaattimaata (AFRY Finland Oy 2022). Hapan sulfaattimaa voi vaurioittaa tuulivoimaloiden maanpinnan alapuolelle sijoitettavia teräsbetonirakenteita. Lisäksi hapettunut hapan sulfaattimaa voi aiheuttaa haittoja vesistöille sulfaatti- ja metallikuormituksen muodossa, mikäli ne esim. kaivun ja läjityksen yhteydessä altistuvat hapelle ja mikäli haitta-aineet pääsevät tämän jälkeen huuhtoutumaan sade- ja sulamisvesien mukana. Tästä syystä todetut potentiaaliset happamat sulfaattimaat poistetaan rakennettavien voimaloiden alueen maaperästä ja lisäksi nostoalueilta ja perustettavien teiden alueilta, mikäli niillä on riski happaman sulfaattimaan hapettumiseen. Poistetut happamat sulfaattimaat loppusijoitetaan niin, etteivät ne pääse kuivumaan tai hapettumaan.

Tuulivoimapuiston alueella tehtiin happamien sulfaattimaiden esiintymistä koskeva tutkimus marras-joulukuussa 2022 (AFRY Finland Oy 2022). Ympäristölupahakemuksen liitteenä toimitettiin AFRY Finland Oy:n raportti Pahkakosken tuulivoima-alueen happamien sulfaattimaiden kartoituksesta. Tutkimuksia tehtiin yhteensä 41 tutkimuspisteellä, joihin lukeutuu sekä suunniteltuja tuulivoimaloiden sijaintipaikkoja että voimaloiden nostoalueita sekä uusia, perustettavia tiealueita. Osassa perustettavien tuulivoimaloiden sijaintipaikoista ja voimaloiden nostoalueista sekä uusista perustettavista tiealueista maaperässä todettiin esiintyvän potentiaalista hapanta sulfaattimaata. Karkeiden maalajien happamoitumispotentiaali on kohtalainen, jos rikin kokonaispitoisuus on 0,03-0,06 % ja korkea, jos rikkipitoisuus on $\leq 0,6$ % (YM 2022). Valtaosalla tutkituista alueista maaperän happamoitumispotentiaali on kohtalainen.

Niillä tuulivoimalatyömaan alueilla, joilla maaperän happamoitumispotentiaali on luokiteltu korkeaksi tai kohtalaiseksi, ja joilla kaivutyöt ulottuvat siihen maakerrokseen saakka, jossa kohonnut happamuuspotentiaali on todettu, maanpoisto ennen tuulivoimaloiden rakentamista on tarpeellista. Hankealueella nostoalueiden ja uusien tiealueiden maaperässä potentiaalisia happamia sulfaattimaita esiintyy ainoastaan syvemmissä maakerroksissa, jolloin kyseiset alueet eivät altistu hapettumiselle nostotyön tai tien perustamisen yhteydessä, eikä maanpoisto näin ollen ole tarpeellista kyseisillä alueilla.

Poistettavia sulfaattimaita on tutkimuksessa todettujen kohonneen happamoitumisriskin alueilla yhteensä n. 26 000 m³ (n. 44 000 t). Maa-aines on pääosin moreenia. Määrä on yliarvio siten, että happamia sulfaattimaita jouduttaisiin poistamaan voimaloiden perustusten kaivannoista 1 m tutkimuksessa havaittua kerrosta enemmän. Kokonaismäärä jakaantuu tuulivoimaloiden 1, 2, 3, 6, 8, 9, 13, 15, 16, 17, 18, 20, 21, 22, 23, 24, 26, 29 ja 30 perustusten alueelle.

Pahkakosken Energia Oy:n tuulivoimapuiston alueella esiintyvät happamat sulfaattimaat on suunniteltu läjitettävän erilliselle läjitysalueelle tuulivoimapuiston alueella. Happamien sulfaattimaiden kaivu ja läjitys on suunniteltu aloitettavan 1.9.2023 ja päättyvän 31.12.2025 mennessä. Työaika alueella on pääsääntöisesti maanantaista sunnuntaihin klo 6-20.

Läjitys ja siihen liittyvät työt suoritetaan urakoitsijan toimesta. Pahkakosken Energia Oy on laatinut Pahkakosken tuulivoimapuiston työmaalle turvallisuusasiakirjan. Turvallisuusasiakirjan mukaan päätoteuttajan tulee luoda projektille ympäristö- ja turvallisuusjohtamisen järjestelmä, jonka tehtävänä on mm. laatia prosessi ympäristö-, terveys- ja turvallisuusriskien tunnistamiseen ja poistamiseen/lieventämiseen sekä huolehtia henkilöstön aiheeseen liittyvästä kouluttamisesta.

Suunniteltu läjitysalue perustetaan suurimmaksi osaksi suoalueelle. Alueen reunat rajoittuvat kivennäismaahan. Läjitysalue on laajuudeltaan n. 1,4 ha. Mikäli poistettavia massoja muodostuu enemmän kuin läjitysalueen tilavuus on, on alueelta varattu läjitystä varten myös toinen alue. Tämä alue sijoittuu välittömästi suunnitellun läjitysalueen länsipuolelle ja on laajuudeltaan n. 2 ha. Kyseessä on entinen maa-ainesten ottoalue. Happamien sulfaattimaiden läjitys on suunniteltu toteutettavan ensisijaisesti suoraan läjitysalueelle ilman välivarastointia. Mikäli potentiaalisia happamia sulfaattimaita joudutaan varastoimaan työmaalla ennen läjitysalueelle sijoittamista, ne peitetään heikosti vettä läpäisevällä maa-aineksella, kuten savella, hienoaimesmoreenilla tai turpeella. Peittokerroksen paksuus on vähintään 0,8 m. Peittämisen tarkoituksena on vähentää maa-aineksen hapettumista ja sadeveden pääsyä mahdollisesti hapettuneeseen pintakerrokseen.

Happamien sulfaattimaiden läjitykselle tulee hakea ympäristölupa, koska läjitys lukeutuu toimintaan, josta saattaa aiheutua vesistön pilaantumista eikä kyse ole vesilain mukaan luvanvaraisesta hankkeesta (YSL 27.6.2014/527, 27 §). Lisäksi toiminta lukeutuu YSL:n liitteen 1 taulukon 2 kohdan 13 f) perusteella jätteen käsittelyyn, joka on ammattimaista tai laitospaikkaa. Lupaviranomaisena toimii kunnan viranomaisena, kun läjitettävä pilaantumattoman maa-ainesjätteen määrä on alle 50 000 tonnia vuodessa (VNa 713/2014, 2§).

Koska happamia sulfaattimaita voi esiintyä muillakin kuin tutkimuksessa todetuilla alueilla, tulee kaivutyön yhteydessä seurata kaivumaiden laatua. Mikäli havaitaan maa-ainesta, joka arvioidaan mahdolliseksi happamaksi sulfaattimaaksi, suositellaan näytteenottoa kyseisestä maa-aineksestä.

Potentiaalisesti happamat sulfaattimaat kuljetetaan läjitysalueelle välittömästi niiden kaivun ja lastauksen jälkeen. Kaikki potentiaalisesti happamat sulfaattimaat pyritään sijoittamaan suoraan läjitysalueelle ilman välivarastointia. Välivarastointia tehdään vain poikkeustilanteissa.

Mahdolliset välivarastoidut happamat sulfaattimaat kuljetetaan läjitysalueelle viimeistään kuuden kuukauden kuluessa kaivusta.

Tässä lupahakemuksessa esitetään tiedot suunnitellusta happamien sulfaattimaiden läjitystoiminnasta.

Läjitysalue ja sen toteuttaminen

Suunniteltu läjitysalue sijoittuu luontaiselle turvealueelle, jossa turve toimii huonosti vettä läpäisevänä pohjan tiivistekerroksena. Tielinjaus läjitysalueelle suunnitellaan ja rakennetaan läjityksen alkuvaiheessa. Alueelta raivataan puusto ja kantoja poistetaan tarpeen mukaan, mutta heikosti maatunutta pintaturvetta ei poisteta. Alueen turvekerrosten paksuutta tai laatua ei ole tutkittu, mutta turvetta oletetaan olevan pääsääntöisesti noin 1 m. Turvekerroksen paksuus ja laatu selvitetään ennen läjitystyön alkamista. Tarvittaessa pohjan turvekerrosta vahvistetaan lisäämällä muilta tuulivoimalatyömaan alueilta poistettua turvetta.

Turvepohjaa ei kuormiteta kerralla liian korkealla penkereellä. Sopiva kerrospaksuus turpeen päällä on noin 1 m ja kerrosta ulotetaan vähintään 3 m varsinaista korkeampaa läjitysosaa laajemmalle. Kerros tiivistetään kauttaaltaan konekuormituksella. Erittäin märät ja hienoainespitoiset läjitysalueelle sijoitettavat kaivumaat sijoitetaan tarvittaessa omiin kasoihin kuivumaan ennen niiden levitystä penkereeksi.

Esitettyä laajennusaluetta ei oteta käyttöön kokonaisuudessaan heti alussa, vaan yhtenäistä läjitystä pyritään tekemään mahdollisimman suppealle alalle, jotta se voidaan peittää viipymättä. Läjitysalueen täytön alkuvaiheessa rakennetaan läjityssuunnitelmaportissa esitettyyn ojien risteyskohtaan kalkkikivisuodatin alueelta väliaikaisesti suotautuvan pintavalunnan ja suotovesien käsittelymääräiseksi. Kalkkikivisuodatin toimii neutraloivana varotoimenpiteenä, mikäli läjityksestä kulkeutuisi hapanta valumaa purkuojaan.

Läjitysalueen peittäminen toteutetaan mahdollisimman pian, viimeistään kuukauden kuluessa massojen sijoittamisesta alueelle. Jos läjittäminen tapahtuu vaiheittain (esim. kahtena peräkkäisenä kesä kautena), huolehditaan tällöinkin siitä, etteivät massat jää peittämättömiksi pitkäksi ajaksi. Peittomateriaalina käytetään hienoainespitoista moreenia.

Varsinaisen läjitysalueen välittömään läheisyyteen on suunniteltu varaläjitysalue. Varaläjitysalue otetaan käyttöön, mikäli kaikkea tuulivoimalatyömaan alueelta poistettua turvetta ei voida sijoittaa kaivualueiden läheisyyteen työmaalla. Varaläjitysalueen pinta-ala on n. 2 ha. Työmaa-alueelta poistettavaa turvetta arvioidaan olevan yhteensä enimmillään n. 48 000 m³ (n. 53 000 t). Valtaosa poistetusta turpeesta sijoitetaan kuitenkin kaivualueiden läheisyyteen. Poistetusta kokonaisturvemäärästä käytetään enimmillään n. 7 000 m³ (n. 7 700 t) varsinaisen läjitysalueen pohjarakenteeseen, mikäli sen luontainen turvekerros ei ole riittävä.

Tarvittaessa varaläjitysalueelle sijoitetaan myös hapanta sulfaattimaata, mikäli sitä kertyy työmaan edetessä arvioitua, varsinaiselle läjitysalueelle sijoitettavaa 26 000 m³:ä enemmän. Mikäli varaläjitysalueelle sijoitetaan hapanta sulfaattimaata, pohjan tiivistämateriaalina käytetään työmaa-

alueelta poistettua turvetta n. 1 m:n paksuisena kerroksena. Tällöin turpeen tarve pohjarakenteeseen on n. 20 000 m³. Kerros tiivistetään konekuormituksella. Läjitys peitetään hienoainespitoisella moreenilla. Varaläjitysalueen perustetaan samoilla periaatteilla kuin varsinainen läjitysalue.

Potentiaalisesti hapanta sulfaattimaata on arvioitu läjitettävän suunniteltuna toiminta-aikana 1.9.2023-31.12.2025 yhteensä 44 000 t. Turvetta hyödynnetään varsinaisen läjitysalueen pohjarakenteissa yhteensä 7 700 t. Mikäli varaläjitysalue otetaan käyttöön, sen pohjarakenteisiin sijoitetaan turvetta n. 22 000 t.

Läjitettävän maa-aineksen määrän on arvioitu jakautuvan vuosittain seuraavasti:

Vuosi	Hapan sulfaattimaa	Turve (t)
2023	14 000	7 700
2024	30 000	
2025		22 000*

*toteutuu, mikäli varaläjitysalue otetaan käyttöön

Raaka-aineet

Toiminnassa käytettävät raaka-aineet ovat tuulivoimapuiston alueelta saatavia maa-aineksia. Raaka-aineena pyritään käyttämään pääosin tuulivoimaloiden kaivannoista poistettua maa-ainesta, mikäli materiaali soveltuu ominaisuuksiltaan käytettäväksi rakenteissa. Rakenteissa käytettävä turve otetaan voimaloiden alueen lisäksi mm. perustettavien tiealueiden pintakerroksesta. Lisäksi rakentamisessa tarvittavaa kivi- ja maa-ainesta tuodaan tarvittaessa alueen ulkopuolelta.

Kemikaalit

Toiminnassa ei käytetä kemikaaleja.

Polttoaineet

Kaivu- ja läjitystyömaan aikana työkoneissa käytettävä dieselöljy kuljetetaan ja varastoidaan työmaa-alueelle 1000 litran IBC-säiliöissä. Päivittäinen polttoaineen tarve on arviolta seuraava:

- Dumpperi kulutus 30 l/h -> 12 h päivä, kulutus = 360 l
- Kaivinkone kulutus 15 l/h -> 12 h päivä, kulutus päivässä = 180 l

Käytettävät koneet ovat kaivinkoneita, työpainoltaan 20–40 t. Käytettävä polttoaine on moottoripolttoöljy. Polttoaine säilytetään asianmukaisissa kaksoisvaipallisissa säiliöissä.

Hakemuksen mukaisella toiminta-alueella ei ole tarkoitus säilyttää koneita eikä polttoaineita, vaan ne säilytetään muualla tuulipuiston työmaan alueella niille osoitettavissa paikoissa. Mikäli työmaan aikana tulee tarve säilyttää koneita tai polttoaineita hakemuksen mukaisella alueella, niin tätä varten rakennetaan asianmukaiset suojarakenteet.

Jätteet

Työmaalle perustetaan urakoitsijoiden sosiaalitytöt työmaakoppeihin, joissa syntyy pieni määrä sekajätettä. Sekajäte toimitetaan työmaalta keräilypisteeseen. Työmaakopeissa on järjestelmät likaisten vesien käsittelylle.

Veden hankinta, käyttö ja jätevedet

Toiminnassa ei tarvita vedenottoa. Läjitysalue sijaitsee vedenjakajalla. Alueen sade- ja suotovedet johdetaan ojitussuunnitelmaan siten, että kaikki vedet ohjataan etelään päin ojaverkostoon, josta ne päätyvät länteen Nauruanojaan ja edelleen lijokeen. Tarvittaessa käyttöön otettavan lisäläjitysalueen ojitusta muokataan kiertämään alue ja vedet johdetaan samoin kuin varsinaisen läjitysalueen vedet.

Läjitysalueelta suotautuvan veden määrä on hieman pienempi kuin alueelle sataneen veden määrä. Läjityksen peittorakenne tasaa valuntaa. Alueelta suotautuvassa vedessä ei arvioida olevan ympäristölle haitallisia aineita. Läjityksen peittorakenne estää läjitysmassojen hapettumisen, jolloin aineksesta ei vapaudu haitta-aineita.

Energian käyttö ja arvio sen tehokkuudesta

Läjitystoiminnassa energiankulutus rajoittuu työkalujen ja kuljetuskaluston käyttämään polttoaineeseen. Muita energianlähteitä ei käytetä. Polttoaineen käyttö pyritään pitämään mahdollisimman pienenä mm. välttämällä työkalujen ja kuljetuskaluston tyhjäkäyntiä.

Liikenne

Happamien sulfaattimaiden läjitystä varten tapahtuva liikennöinti tapahtuu tuulivoimapuiston sisäisellä tieverkostolla. Liikenne koostuu tuulivoiman rakennuspaikoilta maaperästä poistettavien maamassojen läjityspaikalle kuljettamisesta. Kuljettaminen tapahtuu kasettikuorma-autoilla tai dumppereilla.

Läjitykseen liittyvä liikenne on tavanomaista rakentamisen aikaista työmaaliikennettä ja luonteeltaan tilapäistä. Kuormamäärä on 0–8 kuljetusta tunnissa ja liikenne ajoittuu pääsääntöisesti maanantaista sunnuntaihin klo 6 ja 20 väliselle ajalle. Hanke ei aiheuta muutosta liikenteen määrään maanteilla.

Läjitystyön on arvioitu kestävän 1.9.2023–31.12.2025 välisen ajan.

Happamien sulfaattimaiden arvioitu määrä, kuljetusmäärät ja kuljetusten etäisyydet on esitetty taulukossa 1.

Taulukko 1. Happamien sulfaattimaiden kuljetukseen vaadittava määrä ja matka. Kasettikuorma-auton yhden kuorman määräksi on arvioitu 28 m³ ja dumpperin 24 m³.

Voimala	Maa- aineks en määrä (m³)	Kuljetus- kerrat (kpl)		Etäisyys sijoitusalueell e (m)	Matka yhteensä (km)	
		Kasettiauto / Dumpperi			Kasettiauto/Dumppe ri	
WT01	661	24	28	3121	150	175
WT02	755	27	32	4126	223	264
WT06	2578	93	108	1082	201	234
WT09	661	24	28	1385	66	78
WT12	661	24	28	2072	99	116
WT13	3585	129	150	5729	1478	1719
WT15	2578	93	108	1315	245	284
WT16	661	24	28	2216	106	124
WT17	2578	93	108	2745	511	593
WT18	1512	54	63	1879	203	237
WT21	661	24	28	2958	142	166
WT22	1512	54	63	5600	605	706
WT23	1512	54	63	3997	432	504
WT24	1713	62	72	4732	587	681
WT25	661	24	28	6481	311	363
WT26	661	24	28	1121	54	63
WT29	2899	104	121	1947	405	471
Yhteensä	25846	931	1084	52506	5817	6776

Vaikutukset ympäristöön

Toiminnasta ei arvioida muodostuvan merkittäviä ympäristöriskejä. Mahdollinen riskitapahtuma voi olla polttoaineen tai öljyn päätyminen maaperään ja edelleen pinta- tai pohjavesiin.

Haitallisten aineiden päätyminen läjityksestä ympäristöön ei ole todennäköistä, koska sulfidinen maa-aines sijoitetaan peittorakenteen alle. Läjitysalueen rakenteet on suunniteltu tiiveydeltään sellaisiksi, että hapen kulkeutuminen läjitykseen rajoittuu huomattavasti. Näin menetellen maa-aines pysyy hapettumattomana eikä sulfaatin tai muiden haitta-aineiden vapautumista aineksesta tapahdu. Lähistöllä ei ole sellaisia vesimuodostumia, joiden tilaan läjityksessä tapahtuvan häiriön yhteydessä mahdollisesti sulfaatti- ja/tai metallipitoiset vedet voisivat vaikuttaa. Läjityksessä tapahtuva häiriö voisi olla lähinnä läjitysalueen kuivuminen ja hapettuminen. Tämä on epätodennäköistä, koska rakenteisiin käytettävät materiaalit ovat tiiviitä.

Toiminnan mahdolliset päästöt rajautuvat kaivu-, kuljetus- ja läjitystoiminnan aikana syntyvään meluun ja mahdolliseen teiden pölyämiseen. Lisäksi työkoneista ja kuljetuskalustosta aiheutuu

tavanomaisia pakokaasupäästöjä. Läjityksen rakenne on suunniteltu siten, ettei siitä muodostu päästöjä pinta- tai pohjavesiin.

Päästöt vesistöön

Hankealueen lähistölle ei sijoitu vesimuodostumia. Kaivutyön ja kuljetusten yhteydessä toiminnasta ei aiheudu päästöjä, jotka voisivat vaikuttaa pintavesien tilaan. Läjitystoiminnan tarkoituksena on toteuttaa happamien sulfaattimaiden loppusijoitus siten, ettei materiaali aiheuta ympäristövaikutuksia. Näin ollen läjitysalueen rakenteet on suunniteltu niin, ettei läjitetyn materiaalin hapettumista ja sitä mahdollisesti seuraavia vesistövaikutuksia aiheudu. Mahdolliseen happamoitumiseen varaudutaan rakentamalla suotovesille kalkkisuodatinpato ennen vesien johtamista ojaverkostoon. Lisäksi läjitysalueen vedet ohjataan ojaverkostoon, jossa ne ehtivät laimentua pitkällä matkalla ennen päätymistään Nauruanojaan ja edelleen lijokeen.

Päästöt maa- ja kallioperään ja pohjaveteen

Läjityksellä ei arvioida olevan vaikutusta kallioperään tai pohjaveteen. Toiminnassa ei suoriteta kallioperän räjäytyksiä. Maaperävaikutuksia aiheutuu paikallisesti läjitysalueella, missä suoalue muokataan läjitykseen soveltuvaksi tekemällä tarvittavat pohjarakenteet. Tarvittaessa käyttöön otettavalla lisäalueella maaperä on jo muuttunut luonnontilaisesta aikaisemmin toteutetun maa-ainesten oton seurauksena. Alueen tila kuitenkin muuttuu nykyisestä, mikäli alue otetaan käyttöön. Alue on nykyisellään mineraalimaata ja mahdollinen läjitystoiminta edellyttää tarvittavien pohjarakenteiden perustamista.

Läjitystoiminnan aikana maaperän ja edelleen pinta- ja pohjaveden pilaantumista voi tapahtua lähinnä kuljetuskaluston ja työkonien vioittumisen tai onnettomuuden sekä polttoainekuljetuksiin liittyvien onnettomuuksien yhteydessä. Kuljetuksessa ja rakennustöissä käytetään asianmukaista ja huollettua kalustoa. Hankealueella ei suoriteta kaluston huoltotoimia. Hankealue ei sijaitse luokitelluilla pohjavesialueilla eikä alueen tiestö sijoitu pohjavesialueelle tai vesistöjen välittömään läheisyyteen, joten mahdollisten vika- tai onnettomuustilanteiden ei arvioida muodostavan riskiä pinta- tai pohjavesien laadulle.

Päästöt ilmaan

Toiminnasta aiheutuu paikallisia ilmapäästöjä läjitettävän maamateriaalin kuljetuksista aiheutuvan mahdollisen teiden pölyämisen seurauksena. Kuljetukset toteutetaan kuitenkin pääosin muuna aikana kuin kuivana kesä kautena, jolloin pölyäminen on mahdollista. Lisäksi työkonista ja kuljetuskalustosta aiheutuu tavanomaisia pakokaasupäästöjä. Toiminta on luonteeltaan tilapäistä ja rajoittuu alustavan arvion mukaan reilun kahden vuoden ajalle. Näin ollen toiminnasta aiheutuvien pakokaasupäästöjen arvioidaan olevan merkityksettömiä ilmanlaadun kannalta.

Melu ja tärinä

Toiminnassa aiheutuu melua ja tärinää työkoneiden ja kuljetuskaluston äänistä. Melu ja tärinä rajoittuvat tuulivoimapuiston alueelle niiden paikkojen läheisyyteen, missä potentiaalisia happamia sulfaattimaita kaivetaan sekä kuljetusreittien ja läjitysalueen läheisyyteen. Melua ja tärinää aiheutuu aikana, kun läjitystyömaa on käynnissä. Työaika alueella on pääsääntöisesti maanantaista sunnuntaihin klo 6-20 välisenä aikana. Läjityksen valmistuttua melua ja tärinää ei aiheudu.

Yleinen viihtyvyys ja ihmisten terveys

Hankealue sijoittuu kokonaisuudessaan tuulivoimapuiston alueelle, jossa ihmistoiminta on melko vähäistä. Toiminta sijoittuu myös etäälle asutuksesta. Hankealueen ympäristöä käytetään metsätalouskäytössä olevan alueen tavoin ulkoiluun, metsästykseseen, marjastukseen, sienestykseen ja luonnon tarkkailuun. Tässä hakemuksessa käsitelty läjitystoiminta voi jossain määrin rajoittaa virkistyskäyttöä mm. alueella tapahtuvien kuljetusten takia, mikä voi rajoittaa muuta liikennöintiä ja liikkumista alueella. On kuitenkin huomattava, että alue on kaavoitettu tuulivoimapuiston alueeksi ja alueen merkitys virkistysalueena voi yleisesti vähentyä tuulivoimahankekokonaisuuden seurauksena.

Luonto, luonnonsuojeluarvot ja rakennettu ympäristö

Toiminnan aiheuttamat vaikutukset luonnolle, luonnonsuojeluarvoille ja rakennetulle ympäristölle ovat vähäisiä ja paikallisia. Vaikutuksia voi aiheutua lähinnä toiminnasta väliaikaisesti aiheutuvasta pölyämisestä lähialueella. Lisäksi melusta ja tärinästä voi aiheutua haittaa alueen eläimistölle.

Hankealueella tai sen lähistöllä ei sijaitse Natura 2000 -alueita. Hankealueen vedet eivät virtaa Nauruanjoen varrella sijaitsevat Ryttilän luonnonsuojelualueen kautta. Muut luonnonsuojelualueet sijaitsevat kaukana hankealueesta. Näin ollen toiminnasta ei kohdistu vaikutuksia Natura-2000-alueille tai luonnonsuojelualueille.

Tuulivoimapuiston yleiskaavassa hankealueen pohjoispuolella n. 100 m:n etäisyydellä sijaitsevaan luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeään alueeseen (luo-1) toimintaan voi olla vaikutusta läjittämisen yhteydessä tapahtuvan mahdollisen pölyämisen seurauksena. Pölyämisen arvioidaan kuitenkin olevan vähäistä, koska läjittäminen tapahtuu pääosin muuna kuin kesäaikana ja läjitettävä aines on pääsääntöisesti karkearakeista ja heikosti pölyävää. Lisäksi läjitetty materiaali peitetään asianmukaisin peittorakentein. Hankealueen vesiä ei johdeta kyseisen suoalueen suuntaan. Läjityksen pohjarakenne toteutetaan tiiviinä, joten suoalueelle ei arvioida aiheutuvan pohjavesivaikutuksia. Muihin yleiskaavakartassa esitettyihin luo-1-alueisiin toiminnalla ei arvioida olevan vaikutuksia.

Tuulivoimapuiston alueella tavattava nisäkäslajisto on alueellisesti tyypillistä havumetsävyöhykkeen lajistoa, koostuen pääsääntöisesti alueellisesti yleisistä ja runsaslukuisena esiintyvistä eläinlajeista. EU:n luontodirektiivin liitteen IV (a) mukaisen eläinlajiston (viitasammakko, lepakot, liito-orava, sauikko ja suurpedot) esiintymistä on selvitetty

ympäristövaikutusten arviointimenettelyn yhteydessä. Alueella tehtiin lepakoista yksittäisiä havaintoja. Karhua ja ilvestä esiintyy ajoittain ja susi saattaa liikkua alueella satunnaisesti. Saukkoa, viitasammakkoa ja liito-oravaa ei tavattu. (FCG Oy 2016)

Tuulivoimapuiston pesimälinnusto koostuu enimmäkseen alueellisesti yleisistä ja metsätalousvaltaisilla alueilla runsaslukuisena pesivistä lintulajeista, minkä vuoksi tuulivoimapuiston alueella tehtävien rakennustoimien vaikutukset kohdistuvat pääasiassa alueellisesti tavanomaiseen lintulajistoon. Tuulivoimapuiston alueelta ei tunnistettu sellaisia linnustollisesti merkittäviä kohteita, joiden alueella rakentamista olisi syytä rajoittaa lintujen elinolosuhteiden huomioimiseksi. (FCG Oy 2016)

Läjäytystoiminnasta aiheutuva melu ja värinä voi aiheuttaa häiriötä alueen eläimistölle ja linnustolle kaivualueiden, kuljetusreittien ja läjitysalueen läheisyydessä. Häiriötä aiheuttava toiminta rajautuu kuitenkin verraten pienelle alueelle eläinten ja lintujen koko elinympäristöön nähden. Häiriötä ei aiheudu läjäytystoiminnan päätyttyä.

Pahkakosken tuulivoimapuiston hankealue sijoittuu Kiimingin paliskunnan poronhoitoalueelle. Kiimingin paliskunta kuuluu Pudasjärven merkkipiiriin. Poronhoitoalaissa (PHL 848/1990) säädetään poroelinkeinolle vapaa laidunnusoikeus. Tuulivoimapuiston alue ympäristöineen on porojen tärkeintä kesälaidun- ja vasomisaluetta. Kesäaikaan tuulivoimapuiston ympäristössä laiduntaa yhteensä noin 700–800 Kiimingin ja Kollajan paliskunnan poroa. Ijokivarren alueella on myös syys- ja talvilaidunalueita. (FCG 2016)

Läjäityksen aikaisesta kaivu-, kuljetus- ja läjäitystyöstä aiheutuu porojen laidunnukselle todennäköisesti tilapäistä häiriötä. Hankkeen rakentamisen aikainen liikenteen lisääntyminen saattaa aiheuttaa lisääntyneen riskin porokolareille tuulivoimapuiston sisäisen tieverkoston alueella. FCG Oy:n (2016) mukaan vasomisajan osalta vaatimet ovat muita vuodenaikoja herkempiä häiriöille, joten hankkeen rakentamisaikainen häiriö voi aiheuttaa pidempiaikaisia tai jopa pysyviä muutoksia porojen luontaisiin vasomisalueisiin, joita sijoittuu hankealueen läheisille suoalueille ja niiden reunamille.

Poroille aiheutuvaa haittaa voidaan vähentää pyrkimällä ajoittamaan läjäitystyön voimakasta melua ja muuta häiriötä aiheuttavat toiminnot kevään ja alkukesän vasomisajan ulkopuolelle. Lisäksi hankkeeseen liittyvissä kuljetuksissa ja muussa liikenteessä noudatetaan erityistä varovaisuutta porokolareiden minimoimiseksi.

Läjäityksen valmistuttua alue voi mahdollisesti tarjota poroille suojapaikan räkkäaikana.

Pölyämistä toiminnasta voi tapahtua lähinnä mahdollisen kuivana kesä kautena tapahtuvan kuljetusliikenteen aiheuttamasta teiden pölyämisestä. Mahdollisen pölyämisen vaikutukset kohdistuvat tiealueiden lähiympäristöön. Lähin rakennus sijaitsee n. 2 km:n päässä läjitysalueesta, jonne mahdolliset pölyvaikutukset eivät ulotu.

Toimiminen häiriötilanteessa

Mahdollisiksi häiriötilanteiksi voidaan katsoa polttoaineen tai öljyn pääsy vahinko – tai onnettomuustilanteessa maaperään tai ojaan sekä happaman valuman muodostuminen muualla kuin läjitysalueella. Mikäli häiriötilanne kuitenkin tapahtuu, toimitaan seuraavasti:

Mikäli toiminnassa tapahtuu pieni (käsivoimin helposti poistettava) polttoaine- tai öljyvuoto maaperään, poistetaan likaantunut maa-aines esim. lapiolla ja toimitetaan hävitettäväksi asianmukaisesti öljyisenä jätteenä. Mikäli pieni vuoto kohdistuu ojaan, jossa on vettä, öljy poistetaan soveltuvaa imeytysainetta (esim. turve) käyttämällä. Öljyynytynyt imeytysaine toimitetaan hävitettäväksi asianmukaisesti öljyisenä jätteenä.

Mikäli vuoto on suurempi eikä ole hallittavissa edellä mainituin menettelyin, otetaan yhteys pelastuslaitokseen.

Mikäli hapanta valumaa havaitaan kaivujen seurauksena muodostuvan muualla hankealueella kuin läjitysalueella, pyritään alueen valumavedet eristämään ja johtamaan neutraloivan käsittelyn, esim. kalkkikivipadon, kautta ennen vesienjohtamista pidemmälle.

Tarkkailu

Läjitysalueen rakentaminen ajoittuu arviolta reilun kahden vuoden mittaiselle ajanjaksolle. Työn aikana tarkkaillaan rakenteiden toimivuutta ja mukautetaan läjityksen aikaisia työtapoja tarvittaessa.

Läjityksen valumavesiä esitetään tarkkailtavaksi läjitysalueen purkuojasta ja Nauruanojasta. Tarkkailutiheydeksi esitetään kerran kuukaudessa sulan maan aikana. Vesinäytteistä esitetään analysoitavaksi pH, sähkönjohtavuus ja sulfaattipitoisuus. Mikäli veden pH on alle 4,5 ja samanaikaisesti sähkönjohtavuus on yli 20 mS/m, lisätään tarkkailuvalikkoon myös seuraavat metallit: Fe, Al, As, Cd, Co, Cr, Cu, Hg, Ni, Pb, Sb, V ja Zn.

Paras käyttökelpoinen tekniikka (BAT) ja ympäristön kannalta paras käytäntö (BEP)

Ympäristöministeriö (2022) on julkaissut oppaan happamien sulfaattimaiden huomioimisesta rakennushankkeissa. Oppaassa esitetään suositus maaperästä irrotetun happaman sulfaattimaan käsittelystä pääpiireittäin seuraavasti: Potentiaalista hapanta sulfaattimaata voidaan läjittää maalle peitettynä. Oikeanlaisella peittämisellä sekä tarvittaessa läjitysalueen suotovesien seurannalla ja käsittelyllä voidaan minimoida happamien sulfaattimaiden hapettumisesta aiheutuvat ongelmat.

Happaman sulfaattimaan läjittämisessä tulee sen hapettuminen ja kuivuminen estää sopivalla peittokerroksella. Peittokerrospaksuus on yleensä 0,5–1,0 metriä ja suositeltava peittokerroksen maa-aines tulisi olla mieluiten heikosti vettä läpäisevää, kuten moreenia tai savea, mutta peittorakenteen ei tarvitse olla täysin vesitiivis. Jos läjitettävä hapan sulfaattimaa on voimakkaasti happoa tuottavaa (kokonaisrikkipitoisuus yli 1 %) on suositeltava minimipeittokerros 1,0 m. Massoja voidaan peittää tarvittaessa vaihteittain, jos läjitettävä massamäärä on suuri ja läjittäminen

on pitkäkestoista. Peittäminen lopullisessa rakenteessa tulisi toteuttaa vähintään 2 kuukauden kuluessa läjittämisestä.

Tässä hakemuksessa esiteltävä läjityshanke toteutetaan edellä mainittujen suositusten mukaisesti, joten toteutuksen katsotaan olevan uusimpien suositusten mukaista sekä toteutustekniikan että ympäristöllisten näkökohtien kannalta.

Vakuus ja perustelut toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta

Jätteen käsittelytoiminnan vakuuden tarkoituksena on kattaa asianmukainen jätehuolto sekä toiminnan lopettamisessa tai lopettamisen jälkeen tarvittavat toimet, kuten tarkkailun ja seurannan sekä tarvittavat ympäristönsuojelurakenteet. Vakuuden määrän tulee olla riittävä edellä mainittujen toimenpiteiden suorittamiseksi ottaen huomioon toiminnan laajuus, luonne ja toimintaa varten annettavat lupamääräykset. (Ympäristöministeriö 2012)

Läjityksen ympäristönsuojelurakenteet, kuten pohja- ja pintarakenne sekä purkujaan asennettava kalkkisuodin asennetaan jo läjitystyön yhteydessä. Vakuudeksi esitettävä summa on 10 000 €.

Pahkakosken Energia Oy hakee ympäristönsuojelulain (527/2014) 199 §:n mukaista aloituslupaa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

Ympäristöluvan mukainen toiminta liittyy suoraan lin Pahkakosken tuulivoimapuiston rakennustöihin, jotka on tarkoitus toteuttaa arviolta syyskuusta 2023 alkaen. Ennakkoarvioiden perusteella lin Pahkakosken alueelta voi löytyä potentiaalisesti happamia maa-aineskerrostumia myös sellaisilta alueilta, joihin tuulivoimapuiston maanrakennustyöt kohdistuvat. On tärkeää, että potentiaalisesti happamat sulfaattimaat voidaan käsitellä mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla, joka hanketoimijan arvion mukaan olisi läjittää nämä potentiaalisesti happamat maa-ainekset haettavan ympäristöluvan mukaisella tavalla. Mikäli lupaa työn aloittamiselle ei myönnetä, jouduttaisiin pahimmassa tapauksessa potentiaalisesti happamat sulfaattimaat läjittämään ja niiden mahdollinen happamoittava vaikutus käsittelemään jollain muulla tavalla, esimerkiksi neutraloimalla ne paikallisesti.

Toiminnan aloittaminen ennen lupapäätöksen lainvoimaisuutta on tarpeellista myös siksi, että hakijalla on jo olemassa muut tuulivoimapuiston rakentamiseen tarvittavat luvat ja täten myös valmius aloittaa rakentaminen välittömästi. Kyseessä on tuulivoimahankkeen osalta yksi työn suoritukseen liittyvä oheislupa.

Asian käsittely

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksesta on kuulutettu Pudasjärven kaupungin sekä lin kunnan verkkosivuilla 17.8. - 25.9.2023. Hakemuksesta on ilmoitettu kirjallisesti suunnitellun ottamisalueen naapuritilojen omistajille.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty lausunnot Pohjois-Pohjanmaan Elinkeino-, liikenne, ja ympäristökeskukselta (ELY), Suomen metsäkeskukselta ja Kiimingin paliskunnalta 17.8.2023.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus toimitti lausuntonsa hakemukseen 20.9.2023, jossa lausuttiin seuraavaa:

“Vesienhoito ja vesistövaikutukset

Hankesuunnitelman mukaan lähistöllä ei ole sellaisia vesimuodostumia, joiden tilaan läjityksessä tapahtuvan häiriön yhteydessä mahdollisesti sulfaatti- ja/tai metallipitoiset vedet voisivat vaikuttaa.

Happaman valunnan vaikutukset ilmenevät valuma-alueella alavirtaan. Läjitysalueen ja tuulivoima-alueen maankuivatuksen vaikutusalueella on Nauruanoja, joka on keskisuuri turvemaiden joki ja luokiteltu tyydyttävään tilaan. Luokittelujaksolla 2012-2017 tietoa vedenlaadusta on ollut vain yhdeltä vuodelta (2017), joten luokittelun tukena on käytetty vuoden 2018 sähkökoekalastus- ja vedenlaatutietoja.

Kalasto ilmentää hyvää tilaa. Kokonaisfosfori (63,4 µg/l) ilmentää välttävää (lähellä tyydyttävän rajaa) ja kokonaistyyppi 602 µg/l hyvää tilaa. Hydrologis-morfologinen tila on tyydyttävä, koska joen alaosalla on järjestely, joka estää kalojen vaelluksen jokeen. Myös uoma on muuttunut melko paljon. Metsätalouden kuorma on merkittävä. Vesienhoidon toimenpideohjelmassa Nauruanojan osalta on esitetty toimenpiteiden tarpeeksi fosforikuormituksen vähentämistarve (30-50 %), typpikuormituksen vähentämistarve (< 10 %) sekä virtavesikunnostus ja kalankulun edistäminen.

Hakemuksessa läjityksen valumavesiä esitetään tarkkailtavaksi kerran kuukaudessa sulan maan aikana.

ELY-keskus katsoo, että vesistötarkkailua tulisi toteuttaa aina läjitystöiden ollessa käynnissä. Esitetyn tarkkailun lisäksi läjitysalueen purkuvesien happamuutta ja sähkönjohtavuutta voisi seurata käsimittarilla viikoittain. Tulokset tulisi kirjata työmaapöytäkirjaan. Mikäli käsimittarin ilmoittama veden pH on alle 4,5 ja samanaikaisesti sähkönjohtavuus on yli 20 mS/m, otetaan vesinäyte, josta analysoidaan pH, sähkönjohtavuus, ja sulfaattipitoisuus sekä metallit: Fe, Al, As, Cd, Co, Cr, Cu, Hg, Ni, Pb, Sb, V ja Zn.

Vesinäytteiden ottajalla tulee olla riippumattoman sertifiointielimen varmistama pätevyys näytteenottoon. Näytteenotossa ja näytteiden analysoinnissa tulee käyttää vahvistettuja standardeja ja näytteet on analysoitava julkisen valvonnan alaisessa vesitutkimuslaboratoriossa. Tuloksista laadittavissa yhteenvedoissa on esitettävä tarkkailussa esiintyneet epävarmuustekijät sekä analyyseissä ja tulosten laskennassa käytetyt menetelmät. Vesistötarkkailutulokset Nauruanojasta tulee tallentaa suoraan Pintavesien tilan tietojärjestelmän vedenlaatuosiointiin (Vesla).

Ennakkoon on hyvä huomioida, että tarkkailutulosten perusteella voidaan joutua tekemään lisätoimia happamuusvaikutusten estämiseksi. Mikäli tarkkailussa havaitaan happamuutta, tulee selvittää, miten maa-aines pääsee hapettumaan ja ryhtyä toimeen tilanteen korjaamiseksi. Tällöin myös kalkitus tulisi olla yksi keinovalikoimista. Happamuutta havaittaessa vaikutusten tarkkailua tulisi tehdä tiheämmin.

Välivarastointia ei tule toteuttaa lähellä Nauruanojaa (etäisyysminimi vesistöön 100 m). Läjitysalueen alta tulee todentaa riittävä turvekerroksen paksuus. Lisäksi läjitysmassa tulisi eroosiosuojata lyhytjuurisella kasvillisuudella läjityksen loputtua.

Luonnon monimuotoisuus

Läjitysalueesta 100 m päässä olevalla luo-1 suoalueella on varmasti lähistön suurimmat luontoarvot. Toiminnan aikana tulee säännöllisen tarkkailun ja seurannan avulla varmistaa, ettei koillisen suuntaan suoalueelle pääse haitallista valumaa läjitysalueelta. Vaikuttaisi, että ojaan sijoitettavalla kalkkisuodatuksella happamat valumat tulisi neutraloitua, mutta tämän toiminta esim. poikkeuksellisissa sadetilanteissa hyvä varmistaa.

ELY-keskus ei tarkastele asiaa muilta osin.”

Suomen Metsäkeskus toimitti lausuntonsa hakemukseen 4.9.2023, jossa lausuttiin seuraavaa:

“Pyydettyinä lausuntona, Pahkakosken energia Oy:n ympäristölupahakemuksesta Suomen metsäkeskus (jäljempänä Metsäkeskus) toteaa seuraavaa.

Lausuntopyynnön mukaan ympäristölupaa haetaan ympäristölupaa potentiaalisten happamien sulfaattimaiden läjitykseen, lin kunnassa sijaitsevalla kiinteistöllä Pääksniemi RN:o 139-401-150-192. Hakemuksen mukaan metsälain 10§:n mukainen, arvokas suoelinympäristö sijaitsee n. 550 m hankealueesta koilliseen. Lisäksi Metsälain 10§:n mukaisia arvokkaita elinympäristöjä sijoittuu Nauruanjoen varrelle, n. 3 km:n päähän hankealueesta.

Metsäkeskuksen näkemyksen mukaan mainituille kohteille ei aiheudu haittaa ympäristölupahakemuksessa esitetyistä toimenpiteistä.

Sovelletut oikeusohjeet

Metsälaki (1093/96, muut. 1085/2013)

Valtioneuvoston asetus metsien kestävästä hoidosta ja käytöstä (30.12.2013/1308)

Vesilaki (27.5.2011/587)”

Kiimingin paliskunta toimitti lausuntonsa hakemukseen 20.9.2023, jossa lausuttiin seuraavaa:

“Kiimingin paliskunta ei ole maa-aines läjitysalueita vastaan.”

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta on jätetty yksi muistutus

Muistuttaja A 24.9.2023:

“Tila [REDACTED] sijaitsee vain noin 100 metrin päässä suunnitellusta läjityalueesta. Epäilemättä tästä on haittaa. Seuraavanlaisia asioita:

1. Mahdolliset haitalliset valumat tilalle kun taitaa vesien virtaussuuntakin olevan [REDACTED] tilalle päin.

2. Virkistyskäytön heikkeneminen.

a. Erämainen maisema muuttuu teollisuusmaisemaksi. Alue alkaa muistuttaa enemmän kaivosta myrkyllisine kuonakasoineen kuin metsää.

b. Metsästyskäyttö heikentyy merkittävästi

c. Meluhaittaa työmaasta, koneista jne.

3. Tilan arvon lasku?

a. Tilan arvo laskee kun tuulivomasta jää pelkät haitat, hyödyt menevät jonnekin muualle.

Tämä on ensimmäinen kerta kun kuulemme asiasta. Tuulivoima ei olekaan niin ympäristöystävällistä. Minkäänlaista korvausta ei haitasta ole tarjottu. Eikö haitan aiheuttajan kuulu maksaa aiheutetusta haitasta? Aikoinaan tuulivoimayhtiön tarjoama korvaus myllyjen ääni- ja maisemahaitasta oli naurettava, eikä sopimusta ole allekirjoitettu. Silloin ei mainittu sanaakaan näin mittavista ympäristötoimista. Siis 74 000 m3 myrkyllinen jätemaa nurkan juureen! Hämmästyttävää.

Vastustamme jyrkästi tällaista hanketta, tai vähintään tulee maksaa kunnollinen korvaus aiheutetusta haitasta.”

Hakijan kuuleminen

Pahkakosken Energia Oy on 5.10.2023 antanut sähköpostitse vastineen annettuihin lausuntoihin ja muistutukseen todeten seuraavaa:

“Pahkakosken Energia Oy (myöhemmin Hakija) on tutustunut Oulunkaaren ympäristöpalvelujen toimittamiin lausuntoihin ja muistutukseen, jotka liittyvät suunniteltuun potentiaalisten happamien sulfaattimaiden läjitykseen lin kunnassa sijaitsevalla kiinteistöllä Pääksniemi RN:o 139-401-150-192.

Vastineet Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen 19.09.2023 toimittamaan lausuntoon sekä [REDACTED] 24.9.2023 toimittamaan muistutukseen on esitetty seuraavassa niiltä osin, kun Hakija on katsonut tarpeelliseksi. Muilla lausunnonantajilla (Metsäkeskus ja Kiimingin paliskunta) ei ollut huomautettavaa hankkeeseen liittyen.

*Lausunnon ja muistutuksen kohdat on esitetty **tummennetulla**.*

Lausunto, Pohjois-Pohjanmaan ELY

ELY-keskus katsoo, että vesistötarkkailua tulisi toteuttaa aina läjitystöiden ollessa käynnissä. Esitetyn tarkkailun lisäksi läjitysalueen purkuvesien happamuutta ja sähköjohtavuutta voisi seurata käsimittarilla viikoittain. Tulokset tulisi kirjata työmaapöytäkirjaan. Mikäli käsimittarin ilmoittama veden pH on alle 4,5 ja samanaikaisesti sähköjohtavuus on yli 20 mS/m, otetaan vesinäyte, josta analysoidaan pH, sähköjohtavuus, ja sulfaattipitoisuus sekä metallit: Fe, Al, As, Cd, Co, Cr, Cu, Hg, Ni, Pb, Sb, V ja Zn.

Vesinäytteiden ottajalla tulee olla riippumattoman sertifiointielimen varmistama pätevyys näytteenottoon. Näytteenotossa ja näytteiden analysoinnissa tulee käyttää vahvistettuja standardeja ja näytteet on analysoitava julkisen valvonnan alaisessa vesitutkimuslaboratoriossa.

Tuloksista laadittavissa yhteenvedoissa on esitettävä tarkkailussa esiintyneet epävarmuustekijät sekä analyyseissä ja tulosten laskennassa käytetyt menetelmät. Vesistötarkkailutulokset Nauruanojasta tulee tallentaa suoraan Pintavesien tilan tietojärjestelmän vedenlaatuosioon (Vesla).

Hakija voi toteuttaa läjityksestä kalkkikivisuodatuksen jälkeen purkautuvan veden viikoittaista pH:n ja sähköjohtavuuden seurantaa, ja mikäli pH on alle 4,5 ja samanaikaisesti sähköjohtavuus yli 20 mS/m, ylimääräisiä vesistönäytteenottoja ELY-keskuksen esityksen mukaisesti. Hakijan näkemyksen mukaan sulanmaan aikainen vesistötarkkailu yhdistettynä tarpeen mukaan toteutettavaan lisätarkkailuun on riittävä. Talvikaudella valumavesien määrä on vähäinen ja veden pH:ta ja sähköjohtavuutta tarkkaillaan jo edellä kuvatun mukaisesti viikoittain. Lisäksi maa-aineksen hapettumisreaktiot ovat voimakkaasti lämpötilariippuvaisia ja hidastuvat merkittävästi talviaikana, pienentäen näin happaman valuman muodostumisriskiä.

Tarkkailu voidaan raportoida ELY-keskuksen esityksen mukaisesti.

Ennakkoon on hyvä huomioida, että tarkkailutulosten perusteella voidaan joutua tekemään lisätoimia happamuusvaikutusten estämiseksi. Mikäli tarkkailussa havaitaan happamuutta, tulee selvittää, miten maa-aines pääsee hapettumaan ja ryhtyä toimeentilanteen korjaamiseksi. Tällöin myös kalkitus tulisi olla yksi keinovalikoimista. Happamuutta havaittaessa vaikutusten tarkkailua tulisi tehdä tiheämmin.

Tutkimustulosten perusteella läjitettävän sulfidisen maa-aineksen arvioidaan olevan suhteellisen hitaasti hapettuvaa. Maa-aines on karkearakeista ja rikkipitoisuus on verraten alhainen. Mikäli happamoitumista havaitaan läjityksessä, selvitetään happamoitunut kohta ja syyt, miksi näin on tapahtunut. Korjaavat toimenpiteet harkitaan tapauskohtaisesti. Hakijan näkemyksen mukaan läjityksen kalkitus on vasta viimesijainen keino happamoitumattomien maa-ainesten

hapettumisen hallinnassa. Toiminnan ensisijainen tavoite on estää läjitettävien maa-ainesten hapettuminen ja siten happamoituminen.

Välivarastointia ei tule toteuttaa lähellä Nauruanojaa (etäisyysminimi vesistöön 100 m). Läjitysalueen alta tulee todentaa riittävä turvekerroksen paksuus. Lisäksi läjitysmassa tulisi eroosiosuojata lyhytjuurisella kasvillisuudella läjityksen loputtua.

Nauruanjokea lähimpänä sijaitsevat voimalat WTG 8 (etäisyys joesta n. 120 m) ja WTG 14 (etäisyys joesta n. 290 m). Näin ollen mahdollinen välivarastointi on mahdollista toteuttaa vähintään 100 metrin etäisyydellä Nauruanojasta. Läjitysalueen pohjalle jäävän turvekerroksen riittävä paksuus varmennetaan ennen töiden aloittamista. Läjitysalueen annetaan kasvittua luontaisesti läjityksen päättymisen jälkeen. Hakijan näkemyksen mukaan peittomateriaalina käytettävä hienoainesmoreeni on kasvillisuuden luontaiselle muodostumiselle soveltuva alusta.

Läjitysalueesta 100 m päässä olevalla luo-1 suoalueella on varmasti lähistön suurimmat luontoarvot. Toiminnan aikana tulee säännöllisen tarkkailun ja seurannan avulla varmistaa, ettei koillisen suuntaan suoalueelle pääse haitallista valumaa läjitysalueelta. Vaikuttaisi, että ojaan sijoitettavalla kalkkisuodatuksella happamat valumat tulisi neutraloitua, mutta tämän toiminta esim. poikkeuksellisissa sadetilanteissa hyvä varmistaa.

Läjitysalueen rakentamisen lähtökohtana on, että alueella ei muodostu happamia valumavesiä. Läjitysalueen ympärille kaivetaan riittävä ojitus, jolla varmistetaan, että läjitysalueen vedet saadaan koottua purkuojaan etelän suuntaan. Vedet johdetaan kalkkikivipadon läpi. Poikkeuksellisten sateiden aikana/jälkeen varmistetaan tarkastamalla vesien valumasuunta. Mikäli havaitaan, että ojituksesta huolimatta vesiä virtaa muualle kuin etelän suuntaan, ryhdytään korjaaviin toimenpiteisiin.

Muistutus, yksityinen maanomistaja

Tila [REDACTED] sijaitsee vain noin 100 metrin päässä suunnitellusta läjitysalueesta. Epäilemättä tästä on haittaa. Seuraavanlaisia asioita:

- 1. Mahdolliset haitalliset valumat tilalle kun taitaa vesien virtaussuuntakin olevan [REDACTED] tilalle päin.***

Läjitysalueen vedet ohjataan ojitusten avulla purkuojaan, joka sijaitsee läjitysalueen eteläpuolella. Purkuojasta vedet lähtevät edelleen länteen päin eli pois päin kiinteistöltä [REDACTED]. Näin ollen läjitysalueelta ei muodostu valumaa kyseiselle kiinteistölle. Lisäksi välittömästi läjitysalueen pohjois- ja itäpuolella on vedenjakaja, joka ohjaa alueen pinta- ja pohjavedet luontaisesti läjitysalueen keskiosaa kohti, ei kiinteistön [REDACTED] suuntaan. Läjitettyä maa-ainesta on alueen maaperässä luontaisesti esiintyvää ainesta ja läjityksellä vähennetään merkittävästi rakentamisesta aiheutuvia haittoja”

Valmistelijan päätösesitys

Oulunkaaren ympäristölautakunta myöntää Pahkakosken Energia Oy:lle ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen ympäristöluvan maankaatopaikkatoiminnalle kiinteistölle Pääksniemi 139-401-150-192, Pahkakosken alueella lin kunnassa. Ympäristölupa myönnetään täydennetyn hakemuksen mukaisesti seuraavin lupamääräyksin:

1. Läjitysalueille saa sijoittaa ja alueilla saa käsitellä ainoastaan pilaantumattomia maa-aineksia (jätenimike 17 05 04) Pahkakosken tuulivoimapuiston alueelta.

Alueille saa sijoittaa ylijäämämaita enintään 50 000 tn vuodessa. Alueille saa sijoittaa Pahkakosken tuulivoimapuiston alueelta potentiaalisia happamia sulfaattimaita enintään 44 000 tn ja turvetta enintään 29 700 tn. Mikäli potentiaalisia happamia sulfaattimaita kertyy arvioitua (44 000 tn) enemmän, tulee toiminnanharjoittajan esittää arvioi niiden määrästä, ja hyväksyttää maa-ainesten sijoittaminen alueelle valvontaviranomaisella.

2. Mikäli ylijäämämaitaiden puhtaudesta ei ole varmuutta, ylijäämämaitaiden läjityskelpoisuus on selvitettävä erikseen PIMA-tutkimuksin tai ylijäämämaitaat on toimitettava viipymättä muualle kyseisille maille hyväksytyyn vastaanottopaikkaan. PIMA-tutkimuksen näytteenottajalla tulee olla riittävä kokemus ja pätevyys ja tutkimukset on teetettävä akkreditoidussa laboratoriossa.

Alueilla ei saa ottaa vastaan maa-ainesta, jonka epäillään tai tiedetään sisältävän vieraskasvien siemeniä tai leviämiskykyisiä kasvinosia. Vieraslajien ilmaantumisesta tulee seurata ja tarvittaessa ryhtyä välittömästi torjuntatoimenpiteisiin. Alueita ei saa käyttää lumenkaatopaikkana.

3. Alueelle sijoitettavat maa-ainekset on vietävä läjitysalueelle mahdollisimman pian kaivuun jälkeen. Mikäli maa-aineksia välivarastoidaan ennen läjittämistä, tulee ne peittää välittömästi heikosti vettä läpäisevällä maa-ainekerroksella. Välivarastointia ei tule toteuttaa alle 100 metrin etäisyydellä Nauruanojasta. Maa-ainekset tulee sijoittaa läjitysalueelle viimeistään kuuden (6) kuukauden kuluttua kaivusta. Läjitysalueelle sijoitetut maa-ainekset tulee peittää viimeistään kuukauden kuluttua massojen levittämisestä vähintään 0,8 m paksuisella maa-ainekerroksella. Peittämisessä tulee huolehtia että peittokerroksen maa-aines on heikosti vettä läpäisevää. Läjitysalueen peittokerros tulee eroosiosuojata lyhytjuurisella kasvillisuudella läjityksen loputtua. Läjitysalueen pohjan paksuus tulee varmistaa riittävän paksulla turvekerroksella.
4. Täytön tulee tapahtua hallitusti ja tarkoituksenmukaisesti ja kulloinkin käytössä olevat täyttöalueet tulee merkitä selkeästi. Merkintöjen pysyvyydestä tulee huolehtia siihen saakka, kunnes alueet on muotoiltu valmiiksi. Alueiden muotoilua tulee tehdä vaiheittain läjitystyön edetessä siten, ettei alueille jää sade- ja sulamisvesiä kerääviä painanteita.

5. Jätteen luvaton sijoittaminen alueille ja alueiden roskaantuminen on estettävä. Alueille ylijäämämaiden mukana tai muuton kulkeutuneet jätteet sekä toiminnassa syntyvät jätteet on toimitettava asianmukaiset luvat omaaviin käsittelypaikkoihin. Jätehuollossa on noudatettava voimassa olevia jätehuoltomääräyksiä.
6. Toiminta on kokonaisuudessaan järjestettävä siten, ettei siitä missään toimintavaiheessa aiheudu maaperän-, pinta- tai pohjavesien pilaantumisvaaraa, terveydellistä haittaa, epäsiisteyttä, roskaantumista, pöly- tai meluhaittaa tai ympäristön pilaantumisen vaaraa. Pölyntorjunnassa saa käyttää ainoastaan vettä. Valvontaviranomainen voi tarvittaessa antaa määräyksiä pölyntorjunnasta.
7. Ennen vesien johtamista ympäröiviin ojiin on rakennettava kalkkisuotopato hakemuksen mukaisesti. Kalkkisuotopadon toimivuutta ja kuntoa on seurattava koko toiminnan ajan. Muut vesienhallintarakenteet on rakennettava hakemuksessa esitetyllä tavalla. Täyttöalueiden ympärille tulee rakentaa tarvittavilta osin ojat, jotka keräävät sade- ja sulamisvedet siten, että ne saadaan ohjattua hallitusti olemassa oleviin laskuoihin. Läjitykset on suoritettava siten, että pintavedet pääsevät esteettömästi ohjautumaan alueiden ympärysojiin. Pintavesien tulee ohjautua kulkemaan ojien kautta kohti etelää. Mikäli havaitaan, että vesiä virtaa muualle, tulee toiminnanharjoittajan ryhtyä korjaaviin toimenpiteisiin. Täyttöalueille tai niiden reuna-alueille ei saa muodostua lammikoita. Läjitysalueille ei saa kasata maa-aineksia lumikerrosten päälle.
8. Alueilla ei saa varastoida polttoaineita tai työkoneita. Mikäli alueilla tilapäisesti säilytetään koneita tai polttoaineita, tulee säilytys- ja tankkausalueet tiivistää vettä läpäisemättömiksi (esim. HDPE -kalvo, jonka päälle hienojakoista maa-ainesta). Alueilla ei saa käyttää vuotavia työkoneita tai autoja, ja niiden kunto on tarkastettava säännöllisesti.

Polttoaineet on säilytettävä kaksoisvaipallisissa tai suoja-altaallisissa, lukituissa säiliöissä. Katetun suoja-altaan tilavuuden tulee olla vähintään 10 % suurempi kuin suoja-altaassa olevan säiliön suurimman säiliön tilavuus. Säiliöissä tulee olla ylitäytönestin ja lukittava sulkuventtiili. Säiliöiden kunto on tarkastettava ennen niiden käyttöönottoa. Voiteluöljyt ja muut kemikaalit on varastoitava lukittavissa, tiivispohjaisissa tiloissa.
9. Jätteenkäsittelytoiminnalla tulee olla nimetty vastuuhenkilö, jonka nimi ja yhteystiedot tulee ilmoittaa valvontaviranomaiselle. Vastuuhenkilön tulee olla perillä tehtävistään ja ympäristölupapäätöksessä annetuista määräyksistä. Vastuuhenkilön tai yhteystietojen muuttuessa on asiasta välittömästi ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava alueilla työskentelevien henkilöiden ja urakoitsijoiden perehdytyksestä sekä riittävän tiedon antamisesta kaikille alueilla työskenteleville.
10. Toiminnanharjoittajan on oltava riittävästi selvillä toimialansa parhaasta käyttökelpoisesta tekniikasta ja käytettävä sitä, jotta maankaatopaikan haitalliset ympäristövaikutukset ovat mahdollisimman vähäiset.

Toiminnanharjoittajan tulee edellyttää mahdollisilta urakoitsijoilta parhaan käytettävissä olevan tekniikan käyttämistä.

Häiriö- ja muut poikkeukselliset tilanteet

11. Läjitysalueet on rakennettava ja niitä tulee käyttää niin, että estetään ja torjutaan erilaiset haitat ja vaaratilanteet. Alueilla käytettävät työkoneet on pidettävä kunnossa. Sellaisista poikkeuksellisista tilanteista ja vahingoista tai päästöistä, joista voi aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa, on välittömästi ilmoitettava palo- ja pelastusviranomaisen lisäksi valvontaviranomaiselle. Ympäristövahingon tapahtuessa tai vahingon vaaran uhatessa toiminnanharjoittaja on velvollinen ryhtymään viipymättä toimenpiteisiin vahinkojen torjumiseksi ja tapahtuman toistumisen estämiseksi.

Tarkkailu, kirjanpito ja raportointi

12. Luvan haltijan on järjestettävä valvontaviranomaisen kanssa aloitustarkastus ennen toiminnan aloittamista.
13. Läjitysalueen purkuvesiä tulee tarkkailla läjitysalueen purkuojasta ja Nauruanojasta. Tarkkailua tulee tehdä sulanmaan aikana kerran kuukaudessa läjitystöiden aikana. Vesinäytteistä analysoidaan pH, sähkönjohtavuus ja sulfaattipitoisuus. Tämän lisäksi happamuutta ja sähkönjohtavuutta tulee seurata läjitystoiminnan aikana purkuojista viikoittain käsimitarilla. Mikäli veden pH on alle 4,5 ja samanaikaisesti sähkönjohtavuus on yli 20 mS/m, lisätään vesinäytteeseen tarkkailtavaksi seuraavat metallit: Fe, Al, As, Cd, Co, Cr, Cu, Hg, Ni, Pb, Sb, V ja Zn. Tulokset tulee kirjata työmaapöytäkirjaan, ja on esitettävä pyydetessä valvontaviranomaiselle.

Läjitystoiminnan päättymisen jälkeen toiminnanharjoittajan tulee ottaa vesinäytteet purkuojasta ja Nauruanojasta kaksi kertaa vuodessa kahden vuoden ajan. Näytteistä analysoidaan pH, sähkönjohtavuus ja sulfaattipitoisuus sekä tarvittaessa yllä mainitut metallit.

Vesinäytteiden ottajalla tulee olla riippumattoman sertifiointielimen varmistama pätevyys näytteenottoon. Näytteenotossa ja näytteiden analysoinnissa tulee käyttää vahvistettuja standardeja ja näytteet on analysoitava julkisen valvonnan alaisessa vesitutkimuslaboratoriossa. Tuloksista laadittavissa yhteenvedoissa on esitettävä tarkkailussa esiintyneet epävarmuustekijät sekä analyysissä ja tulosten laskennassa käytetyt menetelmät. Vesistötarkkailutulokset Nauruanojasta tulee tallentaa suoraan Pintavesien tilan tietojärjestelmän vedenlaatuosiin.

14. Mikäli tarkkailussa havaitaan happamuutta, tulee toiminnanharjoittajan selvittää, miten maa-aines pääsee hapettumaan ja ryhtyä toimeen tilanteen korjaamiseksi. Happamuutta tulee tarvittaessa hallita kalkitseamalla. Mikäli happamuutta havaitaan, tulee vesistön tarkkailu- ja näytteenottoa tehdä tiheämmin valvontaviranomaisella hyväksyttävän suunnitelman mukaan.

15. Toiminnanharjoittajan on tarkkailtava pintavesien johtamisen toimivuutta myös silmämääräisesti ja poikkeamiin on reagoitava välittömästi. Mahdollisista poikkeamista on ilmoitettava valvontaviranomaiselle ja tiedoksi ELY-keskukselle.
16. Alueille tuotavista maista on pidettävä kirjaa. Kirjanpidosta tulee ilmetä, mitä maita läjitysalueille tuodaan ja tuotavien maiden määrä. Kirjanpito on esitettävä pyydettyessä valvontaviranomaiselle.
17. Täytön rakenteita ja sen painumia, sortumia, liukumia tai muita vastaavia on seurattava ja tarkkailtava säännöllisesti sekä läjitysalueen täytön, että jälkihoidon aikana. Tarvittaessa on ryhdyttävä korjaaviin toimenpiteisiin.

Toiminnan muuttaminen ja lopettaminen

18. Toiminnan olennaisista muutoksista, toiminnan keskeyttämisestä tai toiminnan lopettamisesta on viipymättä ilmoitettava valvontaviranomaiselle.
19. Toiminnan päättyessä toiminta-alueet on saatettava asianmukaiseen kuntoon siten, ettei siitä aiheudu ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa. Toiminta-alueet on siistittävä ja maisemoitava. Alueille ei saa jäädä varastokasoja eikä jätteitä. Toiminnan päättymisestä on ilmoitettava valvontaviranomaiselle lopputarkastusta varten. Myös ELY-keskukselle tulee varata tilaisuus osallistua lopputarkastukseen.
20. Toiminnan loputtua hakijan tulee toimittaa Oulunkaaren ympäristöpalveluille loppuraportti, josta ilmenee alueille sijoitettujen maa-ainesten määrä ja laatu sekä alueilla toteutetut viimeistely- ja maisemointitoimenpiteet.

Jos toiminta kestää yli vuoden, toiminnanharjoittajan tulee toimittaa vuosittain helmikuun loppuun mennessä vuosiyhteenveto edellisen vuoden toiminnasta. Yhteenvedosta on käytävä ilmi tuotujen maiden määrä ja laatu alueittain.

Vakuus

21. Toiminnanharjoittajan on asetettava Oulunkaaren ympäristölautakunnalle 10 000 euron vakuus asianmukaisen jätehuollon, seurannan, tarkkailun ja toiminnan lopettamisen tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi. Vakuudeksi hyväksytään takaus, vakuutus tai pantattu talletus. Vakuus on toimitettava kuukauden kuluessa päätöksen voimaan tulosta. Ympäristönsuojeluviranomainen voi tarvittaessa tarkistaa vakuuden määrää. Vakuus palautetaan, kun läjitysalueen kunnostus toiminnan loputtua on tehty hyväksyttävästi ja ympäristöluvan määräykset ovat täyttyneet.

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Lupapäätöksen mukainen toiminta voidaan aloittaa muutoksenhausta huolimatta lupapäätöstä noudattaen ja toiminnanharjoittajan asetettua hyväksyttävän vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen

lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräysten muuttamisen varalle. Ennen toiminnan aloittamista hakijan on asetettava Oulunkaaren ympäristölautakunnalle 5 000 euron suuruinen vakuus (YSL 199 §). Vakuus palautetaan luvan saatua lainvoiman ja toiminnanharjoittajan asetettua lupapäätöksen 21 mukaisen vakuuden.

Päätöksen perustelut

Toimittaessa ympäristölupahakemuksen ja lupamääräysten mukaisesti maankaatopaikkatoiminta täyttää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Ennalta arvioiden toiminnasta ei aiheudu kyseisillä sijoituspaikoilla ympäristönsuojelulain 49 §:ssä mainittuja seurauksia.

Läjitysalueille sijoitetaan vain pilaantumattomia maa-aineksia, joten toimintaan ei sovelleta valtioneuvoston asetusta kaatopaikoista (331/2013).

Lupamääräysten perustelut

Ympäristönsuojeluasetuksen 16 § edellyttää määräystä kaatopaikan luokasta sekä kaatopaikalle sijoitettavaksi hyväksyttävän jätteen määrästä ja lajista. Toiminta-alueilla vastaanotettavat jätteet ovat täydennetyn hakemuksen mukaisia. Toiminnanharjoittajan on oltava selvillä vastaanotetun maa-aineksen alkuperästä, määrästä, lajista ja laadusta sekä maa-aineksen soveltuvuudesta alueilla käsiteltäväksi. Mikäli maa-ainesta, jonka vastaanottoon toiminnanharjoittajalla ei ole lupaa, ei palauteta takaisin maa-aineksen haltijalle, on toiminnanharjoittaja jätelain perusteella velvollinen toimittamaan maa-aineksen asianmukaiseen käsittelypaikkaan. (Lupamääräykset 1 ja 2)

Pinta- ja pohjavesien laadun suojelemiseksi alueelle ei saa tuoda pilaantuneita maa-aineksia. Maa-aineksen katsotaan olevan pilaantumaton silloin kun se on luonnontilaista tai sen sisältämät haitta-ainepitoisuudet alittavat valtioneuvoston asetuksessa maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007) annetut kynnyksarvot. Toiminnassa on otettava huomioon vieraskasvilajien torjunta. Lain vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta (1709/2015) 3 §:n mukaan vieraslajia ei saa pitää, kasvattaa, istuttaa, kylvää tai muulla vastaavalla tavalla käsitellä siten, että se voi päästä ympäristöön. (Lupamääräys 2)

Lupamääräys 3 on annettu Ympäristöministeriön oppaan (2022:3) happamien sulfaattimaiden huomioimiseen ja vaikutusten hallintaan perusteella. Oppaassa yhtenä keinona happaman valunnan ehkäisyssä on peittäminen välivarastoinnin aikana. Riittävällä peittokerroksella ja nopealla peittämisellä ehkäistään maa-aineksen hapettuminen.

Lupamääräykset 4-6 on annettu, jotta toiminnasta aiheutuva haitta ympäristölle olisi mahdollisimman vähäinen. Toiminta kokonaisuudessaan on järjestettävä sellaiseksi, ettei siitä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle tai naapuruussuhdelain mukaista haittaa. Mikäli toiminnasta aiheutuu haittaa terveydelle tai ympäristölle tai naapuruussuhdelain mukaista haittaa, toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä toimenpiteisiin haitan poistamiseksi.

Lupamääräys 5 on annettu jätteiden asianmukaisen käsittelyn ja varastoinnin varmistamiseksi. Edellä mainitut toiminnot tulee toteuttaa siten, ettei niistä aiheudu vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Lupamääräys 7 on tarpeellinen maankaatopaikan vesistöön aiheuttamien haitallisten vaikutusten minimoimiseksi.

Koneiden ja polttoaineiden tilapäistä säilyttämistä sekä mahdollisia koneiden huoltotoimenpiteitä koskeva lupamääräys 8 on annettu maaperän ja pohjaveden suojelemiseksi.

Jätelain 141 §:n mukaan jätteenkäsittelypaikan toiminnanharjoittajan on nimettävä vastuuhenkilö toiminnan asianmukaista hoitoa, käyttöä, käytöstä poistamista ja niihin liittyvää toiminnan seuranta ja tarkkailua varten. Vastuuhenkilö valvoo toimintaa ja toimii yhdyshenkilönä valvontaviranomaisille. Tiedonkulun varmistamiseksi muutoksista on ilmoitettava valvontaviranomaiselle. (Lupamääräys 9)

Ympäristönsuojelulain 8 §:n mukaan päästöjen ehkäisemistä ja rajoittamista koskevien lupamääräysten tulee perustua parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan (lupamääräys 10).

Lupamääräys 11 on annettu pilaantumisen ehkäisemiseksi ja häiriötilanteissa ja poikkeuksellisissa tilanteissa mahdollisesti syntyvien päästöjen ja niistä aiheutuvien haittojen vähentämiseksi. Lupamääräyksellä varmistetaan myös tiedonkulku tilanteissa, joissa ympäristölle on aiheutunut tai on vaarassa aiheutua suurta haittaa.

Lupamääräykset 12, 16 ja 20 on annettu viranomaisen tiedonsaannin turvaamiseksi sekä valvonnan järjestämiseksi. Raportointitietojen perusteella voidaan seurata toiminnan lainmukaisuutta suhteessa annettuihin määräyksiin.

Pintavesien laadun ja johtamisen toimivuuden tarkkaileminen on tarpeen maankaatopaikan vesistöön aiheuttamien haitallisten vaikutusten minimoimiseksi ja vesistövaikutusten seuraamiseksi (Lupamääräys 13, 14, 15 ja 16). Lupamääräyksessä 13 on otettu huomioon Ympäristöministeriön oppaan (2022:3) ohjeistus tarkkailusta, jolla varmistetaan että alueelle ei muodostu hapanta valuntaa ja hallintaratkaisut ovat riittävät haitallisten vaikutusten hallitsemiseksi. Tarkkailuaika on riittävä tyypillisesti 2-3 vuotta rakentamistoiminnan päättymisen jälkeen.

Maantäytön tilaa seuraamalla voidaan nopeasti puuttua ongelmakohtiin ja ennaltaehkäistä niistä mahdollisesti aiheutuvia vahinkoja (Lupamääräys 17).

Toiminnan muutoksista ilmoittamisesta annettu määräys on tarpeen, jotta viranomaisella on ajantasainen tieto toiminnasta ja viranomainen voi arvioida muutosten vaikutusta ympäristöön ja tarvittaessa lupamääräyksiin tai uuden luvan tarpeeseen. Ympäristönsuojelulain 52 §:n mukaan ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset toiminnan lopettamisen jälkeisestä alueen kunnostamisesta ja päästöjen ehkäisemisestä sekä muista toiminnan lopettamisen jälkeisistä toimista. Toiminnan lopettamisesta ja lopputarkastuksesta on annettu määräys, jotta

voidaan varmistua, että alueella on toteutettu tarvittavat toimet alueen tulevaa käyttöä varten. (lupamääräykset 18 ja 19)

Jätteen käsittelytoiminnalta vaadittavasta vakuudesta on säädetty ympäristönsuojelulain 59–61 §:issä. Ympäristönsuojelulain 59 §:n mukaan jätteenkäsittelytoiminnan harjoittajan on asetettava vakuus asianmukaisen jätehuollon, tarkkailun ja toiminnan lopettamisessa tai sen jälkeen tarvittavien toimien varmistamiseksi. Vakuuden on oltava riittävä ottaen huomioon toiminnan laajuus, luonne ja toimintaa varten annettavat määräykset. Hakija on esittänyt vakuuden suuruudeksi 10 000 euroa. Toiminnan luonne ja laajuus sekä tässä lupapäätöksessä annetut määräykset huomioiden hakijan ehdotus on katsottu riittäväksi vakuuden määräksi (lupamääräys 21). Ympäristönsuojelulain 199 § mukaan lupaviranomainen voi perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, luvan hakijan pyynnöstä lupapäätöksessä määrätä, että toiminta voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen, jos hakija asettaa hyväksyttävän vakuuden ympäristön saattamiseksi ennalleen lupapäätöksen kumoamisen tai lupamääräyksen muuttamisen varalle. Vakuus on asetettava ympäristöluvassa osoitetun valvontaviranomaisen eduksi ennen toiminnan aloittamista.

Vastaus Pohjois-Pohjanmaan ELY -lausuntoon

Pohjois-Pohjanmaan ELY -keskuksen lausunto on huomioitu lupamääräyksissä 3, 7, 13, ja 14.

Vastaus A:n muistutukseen

Lupamääräyksessä 7 on huomioitu, että pintavesien tulee valua ojituksia pitkin kohti etelää. Tarvittaessa toiminnanharjoittajan on ryhdyttävä korjaaviin toimenpiteisiin, mikäli vedet eivät ohjaudu hakemuksessa esitetyn mukaisesti. Lupamääräyksessä 13 esitetyllä vesien tarkkailulla pyritään ehkäisemään haitalliset vaikutukset vesistöihin.

Lupamääräyksessä 6 on huomioitu meluhaitan ehkäiseminen tämän ympäristöluvan aiheuttamiin toimintoihin. Toiminnanharjoittajan on huolehdittava ettei ylijäämämaiden kuljetuksesta ja läjityksestä aiheudu tavanomaista enempää pöly- tai meluhaittaa eikä muuta ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Päätöksen voimassaolo

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi tai kunnes täytäntösuunnitelman mukaiset rajat täyttyvät. Toiminnan olennaiseen muuttamiseen on oltava lupa (YSL 29 §).

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla tämän luvan määräyksiä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava (YSL 70 §).

Päätöksen täytäntöönpano

Maanläjitystoiminta voidaan aloittaa tätä lupapäätöstä noudattaen muutoksenhausta huolimatta (YSL 199 §).

Sovelletut oikeusohjeet

Ympäristönsuojelulaki (YSL 527/2014) 2, 5-12, 14-17, 22-23, 27, 29, 34-35, 39-40, 42-45, 48-49, 51-53, 58-62, 66, 83, 85-87, 89, 94, 96, 123, 134, 140, 167-168, 170, 172, 174, 190-191, 199, 205 § ja liitteen 1 taulukko 2.
Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014) 2-4, 6 ja 11-15 §
Jätelaki (646/2011) 2, 5-6, 8, 12-13, 15, 28-29, 72-73, 91, 118-124 ja 126 §.
Valtioneuvoston asetus jätteistä (978/2021) 2, 7, 13, 22 ja 25 §.
Laki eräistä naapuruussuhteista (26/1920) 17-18 §.
Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta (1709/2015) 3 §.
Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista 214/2007.
Seudulliset jätehuoltomääräykset 15.9.2022 § 11
Oulunkaaren ympäristölautakunnan 24.2.2022 § 20 hyväksymä maksujen määräytymisperusteet.

Valmistelija

Camilla Vihanta, ympäristötarkastaja, p. 050 395 0366

Maksut

Lupamaksu

Maksuissa noudatetaan Oulunkaaren ympäristölautakunnan 24.2.2022 § 20 hyväksymiä ja 1.4.2022 voimaan tulleita maksuperusteita, joiden mukaan alle 50 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle mitoitettu maankaatopaikasta peritään mainitun taksan maksutalukon kohdan 12 a mukainen maksu 1735,00 euroa.

Tämän luvan käsittelymaksu on 1735,00 €.

Valvontamaksu

Lisäksi hakijan on maksettava kulloinkin voimassa olevan taksan mukainen valvontamaksu. Luvanvaraisen toiminnan valvontaohjelman mukaisen määräaikaistarkastuksen maksu on luvan myöntämisen hetkellä 400 €.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valittaa saa se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa sekä kunnan jäsen. Valitusoikeus on myös Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella sekä hankkeen tarkoittamalla alueella toimivalla sellaisella rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen. Liitteenä valitusosoitus.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan julkisesti kuuluttamalla ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaisesti. Tieto päätöksestä julkaistaan Pudasjärven kaupungin ja lin kunnan verkkosivuilla.

Ote pöytäkirjasta:

Hakija

Muistuttaja A

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Kiimingin paliskunta

Suomen Metsäkeskus

Ympäristöjohtajan päätösesitys:

Ympäristölautakunta hyväksyy valmistelijan päätösesityksen.

Päätös

Ympäristölautakunta hyväksyi päätösesityksen yksimielisesti.

Merkitään pöytäkirjaan, että Jutila Mika ilmoitti esteellisyytensä hallintolain 28 § yhteisöjäävi perusteella. Hän poistui kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.

Allekirjoitetusta ja tarkastetusta pöytäkirjasta kirjoitetun otteen oikeaksi todistaa:

Pudasjärvi 30.11.2023

Sari Takkinen

sihteeri

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 86

Hallintovalitusosoitus Vaasan Hallinto-oikeudelle

Valitusosoitus

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

Valitusoikeus

Tähän päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa ja se, jonka valitusoikeudesta laissa erikseen säädetään. Viranomaisen saa hakea muutosta valittamalla myös, jos valittaminen on tarpeen viranomaisen valvottavana olevan yleisen edun vuoksi.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 37 päivän kuluessa päätöksen julkaisemisesta. Julkisella kuulutuksella päätöksen valitusaika lasketaan kuulutettavan kuulutuksen julkaisemisajankohdasta.

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7. päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Päätöksen katsotaan tulleen *viranomaisen* tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianomaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 3. päivänä viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitus tehdään

VAASAN HALLINTO-OIKEUELLE

Postiosoite: PL 204, 65101 VAASA

Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43 4. krs, 65101 VAASA

Sähköpostiosoite: vaasa.hao@oikeus.fi

Faksinumero: 029 5642760

Puhelinnumero: 029 5642780

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*);
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*);
- 3) vaatimusten perustelut;
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (*prosessiosoite*). Mikäli valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, voi hallintotuomioistuin valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat.

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää **Oulunkaaren ympäristöpalveluista**.

Postiosoite: PL 10, 93101 PUDASJÄRVI
Käyntiosoite: Varsitie 7, 93100 PUDASJÄRVI
Sähköpostiosoite: ymparistopalvelut@pudasjarvi.fi
Puhelinnumero: 0400 671944

Palvelujen aukioloaika on maanantaista-perjantaihin klo 9:00-15:00.

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi kirjeellä, joka on lähetetty (pv)
Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköisenä tiedoksiantona, joka on lähetetty **30.11.2023**.